

JELÖLÉSI ADATLAP
A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NEMZETI JEGYZÉKÉRE
TÖRTÉNŐ FELVÉTELHEZ

FEDŐLAP

A. Az örökség-elem neve

A magyar népi vonós zenekari formáció élő hagyománya

B. Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy egyén(ek) megnevezése

- hagyományörző zenészek
- hagyományápoló zenészek
- hivatásos népzeneészek

C. A jelölt örökség-elem rövid szöveges leírása

A máig élő magyar hangszeres népzenei hagyomány egyik meghatározó formációja a vonózenekar. Napjainkban a Kápat-medence magyarlakta területein több tucat népi 'vonósbanda' szolgáltatja az eredeti közegében elsajátított, hagyományos népzeneét. A kamarazenélésnek a magyar zenefolklórban szervesült vonós formációi ugyan régióként és koronként változó képet mutatnak, de a hegedű-brácsa-bőgő alapfelállítás, esetenként annak egyes tagjait megkettőző, vagy egyéb vonósokkal bővített, illetve cimbalommal és rezgőnyelves fafúvósokkal (tárogató, klarinét) kiegészített zenekarai a zeneszolgáltatás legáltalánosabb testületeivé váltak. A magyar nyelvterületen a XIX-XX. század fordulójára a zeneszolgáltató vonósbandák szinte teljes mértékben kiszorították a mulattatás régebbi hangszereit (pl. a dudát), s ez a formáció egyik fontos elemévé vált a nemzeti karakter megrajzolásának.

D. A jelölést beküldő neve

Hagyományok Háza

E. A jelölés dátuma

2019. március

Jelölés

1. Az örökség-elem azonosítása

1.a Az örökség-elem neve

A magyar népi vonós zenekari formáció élő hagyománya

1.b Az örökség-elem egyéb elnevezése(i)

parasztbanda

cigánybanda

vonósbanda

népi vonós zenekar

vonós népzenei együttes

1.c Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy egyén(ek) azonosítása

- A magyar nyelvterületen az egyes régiókban kialakult jellegzetes összetételű, és régióként jól elkülöníthető játéktílusban muzsikáló generációkon át hagyományozódó tudást átörökítő hivatásos vagy félhivatásos zenészek és azok társulatai. Ők a vonós hangszereken (hegedű, hegedűkontra, brácsa, cselló, bőgő) vagy a vonós formációk egyéb szervesült hangszerein (cimbalom, klarinét, tárogató, ütőgardon) magyar népzenei játszó, hagyományörző (survival) zenészek, köztük a Népművészet Mestere címet viselő muzsikuskok, illetve ezek csoportjai.

- Jellemzően a magyar táncmozgalom által életre hívott hivatásos, félhivatásos vagy amatőr zenei társulatok, melyek tudásukat elsősorban a magyar népzene kutatás helyszíni dokumentumai alapján, az ezek folyamánként létrejött módszertani segédanyagok közvetítésével, közművelődési vagy iskolai keretek között tudatos önképzés keretében a revival részeként szerezték meg. Vonós hangszereken, vagy a vonós formációk egyéb szervesült hangszerein magyar népzenei játszó, hagyományápoló (revival) zenészek, köztük a Népművészet Ifjú Mestere címet viselő muzsikuskok, illetve ezek csoportjai.

- A magyar vonós népzene képzési helyszíneinek (táborok, tanfolyamok és továbbképzések, állami és alapítványi alapfokú művészeti iskolák, zenei szakköznevelők, illetve felsőfokú népzenei képzést nyújtó intézmények /Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszék, Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézet/) tanulói és hallgatói, illetve ezek társulatai. Ők az állami, vagy alapítványi (NGO) zeneoktatás keretében, vonós hangszereken, vagy a vonós formációk egyéb szervesült hangszerein magyar népzenei tanuló diákok, illetve ezek csoportjai és tanulóközösségei.

- A hivatásos művészeti testületek vonós hangszereken, vagy a vonós formációk egyéb szervesült hangszerein magyar népzenei játszó muzsikuskok: a Magyar Állami Népi Együttes, a Nemzeti Táncegyüttes, a Duna Művészegyüttes, az Ifjú Szívek Táncszínház, a Maros

Művészegyüttes, a Háromszék Táncegyüttes, a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes, az Udvarhely Néptáncműhely, valamint a Nagyvárad Táncegyüttes zenészként alkalmazott munkatársai.

1.d Az örökség-elem földrajzi elhelyezkedése és elterjedtsége

Jellegzetesen a Kárpát-medence magyarlakta régiói. A késő barokk vonós formációinak hatására a Magyar Királyság területén előbb a főúri palotákban, majd a köznemesi udvarházakban is megjelentek a vonós hangszerek, fafúvósok és csembaló, illetve az azt kiváltó cimbalom együttműködésére épülő kamaratársulatok. A nagyarányú köznemesség jelentős közvetítő szerepet játszott abban, hogy ezek a formációk egy idő után megjelenjenek a parasztság szórakozási alkalmain. A zenészek boldogulásának záloga ez esetben is a megrendelők igényeihez való alkalmazkodás volt, így ennek a formációnak a repertoárjában óhatatlanul megjelent a népzene. A zeneszolgáltatás mesterségét a magyar falvakban is nagyrészt a cigányzenészek vállalták, de minden tájegységen folyamatosan jelen voltak a parasztszervezetek is.

A vonósbandák regionálisan jól elkülöníthető összetételben és stílusban játszottak.

A legrégebbi ábrázolásokon (XVIII. század) a hegedű-cimbalom-bőgő/cselló összetételű formáció látható, esetenként klarinéttal kiegészülve. A korai vonós formációk ugyanakkor átmeneti megoldásokat is alkalmaztak, egyes adatok szerint dudás, vagy rézfúvós kollégákat is foglalkoztattak.

A XX. század elejére a magyar nyelvterület egyes régióiban kialakultak a vonósbandák többé-kevésbé állandósult változatai:

A **közép-erdélyi régióban** a vonós formációkat az egyenes pallóval ellátott, háromhúros brácsa karakterizálja. A visszaemlékezések szerint az első világháború előtti időkben gyakori volt, hogy csak kéttagú, hegedű-brácsa összetételű zenekarok szolgáltatták a tánczenét. Az 1920-as-30-as években viszont e területeken már a hegedű-brácsa-bőgő felállítás volt a legelterjedtebb. Az Erdélyi Mezőség, a Kalotaszeg, vagy a Maros-Küküllő köze településein ez a háromtagú együttes fennmaradt egészen az 1990-es évekig, s helyenként napjainkig. A gazdagabb településeken, vagy ahol a zenészek nemesi megrendelőknek is muzsikáltak (Bonchida, Bethlen, Nagysajó, stb.) ez a formáció kiegészülhetett a cimbalommal is. A népzeneutató ezt a felállást dokumentálta az ún. Székely Mezőség, valamint a Felső-Maros mente térségében, valamint szigetyszerűen a Székelyföld néhány egyéb településén is.

A **Székelyföld** egyes tájegységein a brácsa a legutóbbi időkig sem vált a vonósbandák hangszerparkjának részévé. A Sóvidéken a hegedű-cimbalom-bőgő, a Gyergyói-medencében pedig a hegedű-cimbalom-ütőgardon állandósult, míg a Nyárád mentén a hegedű-cimbalom kettős csak az 1960-as évek során egészült ki először klarinéttal, majd nagybőgővel. A régió keleti peremterületein, így a Felcsík falvaiban a hegedű-ütőgardon kettős az 1960-as – 70-es évektől kezdve kiegészült egy hegedűkontrával.

A településterület központi régióiban, az **Alföld és a Dunántúl tájegységein**, illetve a **Felföld és a nyugati peremvidék** településcsoportjaiban a vonósbandák a hegedű-brácsa-cimbalom-bőgő „alap” formációra épültek, de általánosan megfigyelhető törekvés volt, hogy legalább a hegedűk megkettőzésével, vagy más hangszerek (klarinét, cselló, hegedűkontra) bevonásával igyekeztek bővíteni a hangszerparkot. Az 1910-es évektől dokumentált, hogy a nógrádi-gömöri térségben a vonósbandákban a klarinét helyett a modern tárogató szervesült.

A **településterület déli sávjában**, a bácskai Duna mente, a baranyai Drávaszög, a Sárköz, illetve az Ormánság területén a vonós hangszerelés és a tamburakultúra kontaminációját lehetett megfigyelni.

A vonósbandák a Kárpát-medencében a magyarokkal együtt élő szomszédnépek (szlovákok, ruszinok, románok) zenefolklórába is bejutottak, sőt, két irányban szervesültek e földrajzi határ keretein kívül is (morvák, gorálok).

1.e Az örökség-elem a szellemi kulturális örökség mely területeit képviseli

a) szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját,

b) előadóművészetek,

c) társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események,

d) a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok,

e) hagyományos kézművesség;

2. Az örökség-elem leírása

A XX. század elejére a falusi vonószzenekarok szinte mindenhol kiszorították a korábbi zenetörténeti korszakok burdonhangszereit, köztük a legmeghatározóbb dudát. A hegedű ugyan már a középkorban is bizonyíthatóan jelen volt a magyar köznép zenei kultúrájában, de vagy egyedül, vagy rendszerint csak egy következő hangszerrel kiegészítve szolgálta a falu zenei igényeit. A magyar népzene kutatás kibontakozásának idejére csak a peremterületeken őrződtek meg az olyan, régebbi korokat idéző reliktumok, mint a moldvai hegedű–koboz, a gyimesi hegedű–gardon, a zoboralji hegedű–duda kettős, vagy a Nyárad menti székelyeknek csak az 1960-as évektől bővülő, addig szintén csak kéttagú, hegedű–cimbalom felállásban állandósult formációja. Megjegyzendő, hogy a magyar nyelvterület déli sávjában a vonósbandák mintájára a korábban szólóhangszerként használatos tamburák családjának bővítésével jött létre és a XIX. század végére szervesült a hagyományban a tamburazenekar is. A XX. század folyamán ugyanakkor az állandósult vonószzenekari formációk mellett kialakultak különféle alkalmi és átmeneti jellegű hangszeregyüttesek is, melyek a népzenei vonósbandák hangszereit is használták.

Az ezredforduló (XX/XXI. század) évtizedeiben a magyarok és velük együtt Közép-Európa egyéb népei is átették a hagyományos kultúrájuk rendszerét gyökeresen átformáló, annak társadalmi hátterét erősen átrendező, globalizációs folyamatokon. Mára bebizonyosodott, hogy a folklórban fogant értékek a társadalmi kreativitásnak, a civilizációs, etnikai, regionális, vagy közösségi identitásnak olyan alappilléreit képviselik, melyek fenntartására az egészséges társadalmi fejlődés elengedhetetlen feltételeként kell tekintenünk. Az elmúlt négy évtized művelődési folyamataiban talán ezért is törtek különös hangsúllyal a felszínre azok a művészeti irányzatok, melyek a népművészet egyes elemeit felhasználva, azokra támaszkodva, vagy akár az autentikus folklóralkotások erejével üzenve keresték az új utakat. E törekvések között kiemelkedő szerepet játszott a zenei folklorizmus, melynek előfutárai, nagymesterei valóságos forradalmat hajtottak végre az európai zenei műveltség elmúlt évszázadában. A zenefolklór elemeit integráló, különféle alkotói irányzatok környezetében közhellyé váltak a *Bartók*, *Kodály*, *Brahms*, *Chopin*, *Sztravinszkij*, *Janáček*, vagy *Dvořák* életművére, ezen belül is a népzenenek a műzenére gyakorolt hatására utaló hivatkozások. E számtalanszor elemzett és megjelenített hatások mellett ugyanakkor a térség zenei kultúráját évszázadok óta formálja egy ezzel ellentétes irányú folyamat is: a műzene, a magas művészet irányzatainak és alkotásainak a zenefolklór fejlődését befolyásoló szerepe.

A barokk kor zenei kultúrájának egyik kiemelkedő teljesítménye a vonós hangszerek, fafúvósok (és esetenként rézfúvósok), illetve a csembaló együttműködése révén kialakult kamarazenekar. A magyar nyelvterület népi vonószenei formációit a kései barokk műzenéjében állandósult vonós hangszeregyüttesek folklorizálódott változatainak kell tekintenünk. Ebben a korban a korábbi dudások, tekerősök, furulyások zeneszolgáltatása mellett a falvakban is megjelentek a vonós alapú formációk. A muzikusok – a hangszer váltás ellenére – természetesen továbbra is igyekeztek alkalmazkodni a „népi” megrendelők zenei igényeihez, s így a vonószzenekarok húrjain megszólalt a népzene. A hegedű–brácsa–bögő–fafúvós–cimbalom összetételű zenekarok, illetve ezek egyes, fúvósokat, vagy a csembalót nélkülöző változatai máig csakis a Kárpát-medence népeinek (valamint két szomszédos régió, a délkelet-csehországi morvák és a délkelet-lengyelországi gorálok egyes tájegységeinek) népzenejét jellemzik. Fontos hangsúlyozni, hogy a *Brandenburgi koncertek*, vagy a *Négy*

évszak hangszerelésének mintájára összeállított formációk a zenefolklórban sehol máshol a világon nem szervesültek, még a barokk zene úgynevezett nagyhatalmainak (Franciaország, Németország, Olaszország, Egyesült Királyság) területén sem.

A térség hangszeres népzenejének további, közismert sajátossága, hogy itt a falvak zeneszolgáltató specialistái a legtöbb körzetben a cigány kisebbség köréből kerültek ki, akik nem egyszer három-négy egymás mellett élő etnikum zenei igényeit is ki tudták szolgálni. A magyar, szlovák, ruszin, vagy erdélyi román falvak körzetében élő vonós cigányzenészek muzsikája a többségi társadalom élő, vokális zenefolklórja mentén, illetve egy régebbi gyökerű hangszeres kultúra, a főként pásztorok által szolgáltatott furulya-, és dudazene továbbélése mellett formálódott.

Az első, név szerint is ismert népi vonósenekar az 1711-ben született gömői cigányasszony, Czinka Panna vezetése alatt működött, akiről a korabeli cikkíró megjegyzi, hogy bár a Lányi grófok taníttatták, zenésztársaival, egyben családtagjaival együtt mégis Sajógömör mellett, a Sajó-parton, sátorban lakott. Czinka Panna 1772-ben meghalt, de ettől az időszaktól fogva egyre szaporodnak az értesülések a vonósbandák működéséről. Ezek többsége a kor úri rezidenciáiban, illetve polgári mulatóhelyein szerzett magának hírnevet. A XIX. század folyamán formálódott a polgári középréteg által kultivált népies műzene, melynek művelőivé jellemzően a városi mulatóhelyek cigányzenekarai váltak. Ezek a városi közönség igényeihez alkalmazkodva egy országos mértékben homogenizált zenei formanyelvet alakítottak ki, mely nagymértékben táplálkozott a klasszicista, illetve romantikus zeneművészet kifejezőeszközeiből. Ettől eltérő zenei nyelvezetet képviseltek a falusi vonósbandák, melyek játéktípusa törvényszerűen az adott régiók meglévő zenefolklórához, illetve az abban szocializálódott megrendelők igényeihez idomult. A zenefolklór regionális dallamkészlete formálta e társulatok repertoárját is, úgy, hogy a több tájegység településeit is kiszolgáló zenekarok egy adott etnikai kereten belül több regionális stílusban, vagy akár több szomszédos etnikum dallam-, illetve stiláris készletében is járatosak voltak. A XIX. század második felére a vonósbandák a magyar falvak életének oly megszokott szereplőivé váltak, hogy az ebben az időszakban keletkezett, tudományosan értékelhető források a korábban szinte egyeduralgoló dudazenéről már, mint a múlt reliktumáról nyilatkoznak. A vonósbandák ekkor a táncra is alkalmat teremtő helyi táncalkalmakon – bálók, lakodalmak, búcsúk idején. – nyújtottak zenei szolgáltatást. Fontos kiemelnünk, hogy a magyar népi vonószene és a néptánc mindig szerves egységet alkottak. Noha a vonós népi formáció gyökerei a barokk kamarazeneből erednek, a népi vonós zenére nem volt jellemző a *l'art pour l'art* megszólalás. A falusi társadalmi élet nyújtotta azokat a kereteket, amelyeken belül a zene és a tánc együttese biztosította a résztvevők számára a szórakozás, kapcsolatteremtés és –tartás, ünneplés stb. lehetőségét.

A XX. század első évtizedeire a vonós formációk a csángók településterületén (a csángóké az ötödik zenei dialektusterület) kívül eljutottak a magyar nyelvterület minden tájegységére, és szervesültek az egyes régiók zenei hagyományában. A négy magyar népzenei dialektus, a dunántúli (1); a felső-magyarországi, azaz a Dunától és a Tiszától É-ra eső terület (2); a Tisza-vidéki vagy nagyalföldi (3) és az erdélyi (ideszámítva Bukovinát) dialektus területén ekkorra kialakultak azok a stílusjegyek, amelyek az ugyancsak a XIX–XX. század fordulóján kibontakozó hangszeres népzene kutatás dokumentumain is jellemzik a vonós formációk előadásmódját. Egyes magyar zenefolkloristák (köztük kiemelkedően Lajtha

László) az 1940-es évekre felismerték, hogy a magyar vonós népzeneben olyan archaikus elemek is megőrződtek, melyek esetenként az európai reneszánsz, vagy barokk stílárís jellegzetességeire vezethetők vissza. A közép-erdélyi dúr-mixturális harmonizáció, a felföldi dudautánzó hegedülés, a proporciós gyakorlat, vagy a tánckíséret szvit-szerű szerkesztési elve mind az európai zenei műveltségnek a ma „régizene”-ként aposztrofált történeti rétegeit idézik. A magyar nyelvterület központi régióiban ugyanakkor a városi „kávéházi”, cigányzenekarok közvetítő hatása a falusi, népzenei játszó vonósbandák játéktílusában is érvényesült, így itt az európai romantika zenei gyakorlatának stílusjegyei is megjelentek. Ennek a kapcsolatnak volt köszönhető az olyan jellemzők, mint a nagyívű glissando, a funkciós harmonizálás, a laza csuklóból kiinduló vibrato-technikák elterjedése, vagy éppen a dallam törzshangjai körülírási díszítményeinek gyérülése, majd tudatos kerülése.

Magyarországon a második világháború után a vonósbandák közösségi zenei életben betöltött szerepe hanyatlani kezdett. Ez részben köszönhető volt az erőltetett államosítással együtt járó életmódváltásnak, részint pedig az elektronikus média, majd a szórakoztató elektronika terjedésének. A környező országok őshonos magyar kisebbségeinek régióiban viszont a zenei-, illetve táncélet sok helyütt szinte változatlanul élő maradt az 1980-as évek végéig. A magyarországi táncmozgalom létrejötté egy erős pozitív visszacsatolást jelentett az akkori idősebb zenei generációknak, és segítette a fiatal, kezdő zenészeknek a zenefolklor irányába történő szakmai orientációja kibontakozását. Az 1970-es évek végétől egyre több gyűjtő kereste, és keresi fel a még meglévő zenei központokat, a még működő tradicionális vonósbandákat, illetve szervezik meg, hogy a hagyományőrző vonós formációk hazai fesztiválokra, táncházakon muzsikálhassanak. A színpadi szereplés egy új megnyilvánulási formát, ezzel pedig a továbbélés lehetőségét adta a hagyományos népi vonósbandáknak. Ez az újfajta, szervezett mobilitás; a fiatal, közoktatásban nevelkedett zenészek identitáskeresése; a zenei hagyományunk megőrzésének létfontosságára való ráeszmélés tette lehetővé, hogy kibontakozzon a revival vonós zenei formációk mozgalma. Napjainkban a felelevenített tudás alapján működő vonósbandák harmadik generációs megjelenésének vagyunk tanúi, akik még mindig tudnak gyűjteni, tanulni hagyományos zenészekről, és az audiovizuálisan rögzített zenei anyagból is. Úgy a hagyományos, mint a revival zenészek, számos közösségi alkalmon, zenei fesztiválon, tánc- illetve zenei versenyen lépnek fel, szolgáltatnak zenei kíséretet.

A vonós formációk a magyar zenefolklorban az elmúlt két évszázad során a hangszeres zeneszolgáltatás legmeghatározóbb, legjellemzőbb együtteseivé váltak. A vonós hangszereken megszólaló népzenei dallamrepertoár előadói stílusában kialakultak az egyes régiókat jellemző, egymástól jól elkülöníthető táji sajátosságok. Ezek a stílusjegyek nagyban hozzájárulnak a magyar nyelvterület tájegységei kulturális arculatának megrajzolásához. A magyar vonósbandák kulturális jellegformáló szerepe ugyanakkor nem csak regionális, hanem össznemzeti keretben is értelmezhető, hiszen a magyar népzene az európai kulturális téren belül is ez a hangzás karakterizálja. A magyar folklor revival új hulláma, az 1970 években kibontakozott táncmozgalom legjelentősebb, nemzetközi ismertséget szerzett népzenei együttese is máig a hagyományos vonósbandák hangszerelésében tolmácsolják a magyar zenefolklor értékeit.

3. Érvelés a nemzeti jegyzékre való felvétel mellett

A vonós formációk a magyar zenefolklórban az elmúlt két évszázad során a **hangszeres zeneszolgáltatás legmeghatározóbb, legjellemzőbb együtteseivé váltak**. A vonós hangszereken megszólaló népzenei dallamrepertoár előadói stílusában kialakultak az egyes régiókat jellemző, egymástól jól elkülöníthető táji sajátosságok, melyek hozzájárultak az adott tájegységek újkori, kulturális identitásának megrajzolásához. Ezek a stílusjegyek nagyban hozzájárulnak a magyar nyelvterület tájegységei kulturális arculatának megrajzolásához. A magyar vonósbandák **kulturális jellegformáló szerepe** ugyanakkor nem csak regionális, hanem **össznemzeti keretben** is értelmezhető, hiszen a magyar népzene az európai kulturális téren belül is ez a hangzás karakterizálja. A magyar folklór revival új hulláma, az 1970 években kibontakozott táncházmozgalom legjelentősebb, nemzetközi ismertséget szerzett népzenei együttese is máig a hagyományos vonósbandák hangszerelésében tolmácsolják a magyar zenefolklór értékeit. Az átadás-átvétel mechanizmusainak dokumentálása, megőrzése, illetve a jövő magyar zeneoktatásának fejlesztése szempontjából az elem felvétele az UNESCO magyar nemzeti jegyzékébe fölöttébb kívánatos.

4. Megőrzéssel kapcsolatos intézkedések (lásd N.3-as kritérium)

4.a Jelenlegi és korábbi erőfeszítések az örökség-elem megőrzésére

A magyar vonós zenefolklór tudományos igényű dokumentálásának kezdetei a XIX-XX. század fordulójáig nyúlnak vissza. Vikár Béla 1900-ban az udvarhelyszéki Medeséren elkészítette az első olyan fonográf felvételeket, melyeken vonós zenekar előadásában megszólaló magyar népzenei dallamok hallhatók. Ezt követően először 1907-ben Bartók Béla, majd 1911-től Molnár Antal, 1922-től pedig Lajtha László törekedett a magyar hangszeres népzene vonós teljesítményeinek rögzítésére. Lajtha az 1930-as évektől már teljes tudatossággal fordult a vonós formációk népzenei értékeinek tanulmányozása felé, s amikor 1936-ban Kodály Zoltán és Bartók Béla vezetésével a Pátria lemezgyár megindította az autentikus népzenei felvételeket publikáló lemezsorozatát (Magyar népzenei felvételek, Pátria, 1936-1963), egyértelmű volt, hogy a vállalkozásba megjeleníteni kívánt vonósbandák felkutatását, illetve felvételeinek elkészítését Lajtha Lászlóra bízta. Az 1940-es és 50-es években Lajtha több értékes vonós népzenei felvételt készített mind a négy nagy, Kárpát-medencei magyar népzenei dialektusterületen. Munkája értékét csak növeli, hogy tudományos módszerekkel vizsgálta a városi és a falusi vonósbandák játéktílusának kölcsönhatásait, illetve, hogy feltárta a vonós zenefolklór által megőrzött zenetörténeti reliktumokat is. Az 1960-as évektől a hangrögzítés technológiáinak fejlődése is megkönnyítette a helyszíni felvételek készítését, s ettől az időszaktól kezdve megsaporodott a magyar vonósbandák játékát megörökítő folklórdokumentumok száma is. Az ebben az időszakban kibontakozó, Martin György progresszív, korszakalkotó kutatótevékenységével fémjelzett magyar néptánc kutatás is nagyban hozzájárult a vonós formációk folklórjáról kialakított kép árnyalásához, pontosításához. A magyarországi tájegységeken és a Felvidéken a falusi vonósbandák hagyományának feltárását Sárosi Bálint egészítette ki, Erdély régióiban pedig

Jagamas János és Kallós Zoltán népzene kutatók életműve sokszorozta meg az ottani vonós népzene értékeit rögzítő dokumentumok, valamint tudományos publikációk számát.

A XX-XXI. század fordulójára kialakultak a magyar hangszeres népzene vonós teljesítményeinek néprajzi dokumentumait őrző, országos hatókörű archívumok és közgyűjtemények:

- a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Központ (MTA BTK) Zenetudományi Intézetének Népzenei Archívuma
- a Hagyományok Háza Folklórdokumentációs Központja
- a Néprajzi Múzeum Etnológiai Archívumának Hangtára
- a Román Akadémia Kolozsvári Folklór Archívuma.

Magyarországon az 1970-es évek elején kibontakozott táncházmozgalomnak, a folklór revival magyar újhullámának központi fogalmává vált az autenticitás. A néprajzi hitelesség követelményének megfelelni igyekvő fiatal zenészek és táncosok már nem elégedtek meg az etnikus jelleg homogenizáló keretek között történő felvillantásával, ezért elkezdték tanulmányozni a népzene- és néptánc kutatás helyszíni dokumentumainak alapján az adott régiók hangszeres népzenejének lokális stílusjegyeit. A magyar hangszeres zenei hagyomány egyik első, ilyen igényességgel fellépő tolmácsolói a Sebő Együttes tagjai lettek, akik Martin György útmutatásai alapján egyes közép-erdélyi magyar vonós paraszzenekarok, illetve cigánybandák játékmódját követve kezdték muzsikálni a vonatkozó vidékek népzenejét. Az első budapesti táncházak országos mozgalmat indítottak el, s az egyre szaporodó zenekarok munkájának alaptételévé vált a lokális játékmód követelménye. A mozgalom egyes zenészei úgy érezték, hogy a falusi vonósbandák játékmódjának hiteles elsajátításához nem elegendő a hangzó felvételek, vagy ezek kottalejegyzéseinek tanulmányozása, ezért elindultak gyűjteni, s a városi klubélet tevékenységformái mellett kibontakozott egy nagy jelentőségű falujáró mozgalom is. A sokszor távoli, akár határon túli magyar régiókban megismert idős, falusi hagyományőrző muzsikusokat a táncházzenészek bevonták a népzenei táboraik, tanfolyamaik munkájába, s így a tudatos, zeneesztétikai-zenetörténeti szempontú dallamválogatás, illetve játékmód-követés mellett elkezdték modellezni a hagyomány átörökítésének módozatait is. Az 1980-as években ez a szemlélet átlépte a magyar országhatárokat, és meghonosodott a szomszédos államok magyar kisebbségeinek közművelődésében is. Ez új lendületet adott a határon túli magyar régiók vonós zenefolklorja feltárásának is, hiszen egyes helyi, fiatal népzeneészek tudományos igénnyel kezdték dokumentálni szűkebb pátriájuk népzenei hagyományát. Erdélyben Pávai István, a Felvidéken pedig Agócs Gergely mára több száz órát kitevő gyűjteményeikkel gyarapították a magyar vonós népzene hangzó archívumait. Magyarországon ebben az időszakban jöttek létre az egyes állami intézmények keretein belül azok a módszertani központok, melyek a vonós népzene tanítását autentikus, hangzó mellékletekkel ellátott kottakiadványokkal igyekeztek elősegíteni. Az egyes zenekarok és táncegyüttesek nyári népművészeti táborokat és tanfolyamokat szerveztek, melyek hatékonyan bővítették az autentikus szemléletben muzsikáló zenészek körét. Az 1990-es évek elejétől ezt a dokumentáló–elemző–oktató munkát folytatták az egyes országos hatókörű civil szervezetek, illetve magánkezdeményezések. Az egyik ilyen kezdeményezés nyomán, 1997-ben jött létre a világon egyedülálló, a korszak alighanem legnagyobb szabású népzene gyűjtési akciója, az „Utolsó óra” program. Ennek keretében a Fonó Budai Zeneház stúdiójában lezajlott több mint száz falusi vonósbanda tudásának a teljességre törekvő, repertoárfeltárási

vizsgálata. Ennek keretében létrejött az a mintegy 1250 órányi hangzóanyagot alkotó gyűjtemény, melynek 18 CD lemezből álló sorozatát a Fonó Budai Zeneház 2002-től önállóan, majd további 50 CD lemezt tartalmazó válogatását 2010-ben, a kulturális tárca háttérintézményeként létrejött Hagyományok Házával közös kiadásban jelentette meg.

Kialakultak a vonós hangszereken, vagy a vonós formációk egyéb szervesült hangszerein magyar népzenei játszó zenészek szakmai érdekképviselőit ellátó, országos hatókörű állami intézmények és civil szervezetei:

- Hagyományok Háza,
- Táncház Egyesület,
- Muharay Elemér Népművészeti Szövetség,
- Szlovákiai Magyar Folklórszövetség,
- Erdélyi Magyar Népzenei Egyesülete,
- Vajdasági Magyar Művelődési Intézet.

A magyar zenefolklórban szervesült vonós formációk játékstílusát mára a nyári népzenei táborok és tanfolyamok civil keretein túl egy jól kiépített állami oktatási rendszerben tanítják, mely az alapfokú művészeti iskoláktól a zenei szakközgimnáziumokon át az Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem szintjéig bezárólag biztosítja a tudományos megalapozottsággal megírt tantervek mentén, magas színvonalon kiképzett muzikusok utánpótlását.

A magyar zenefolklórban a vonós formációkban kialakult értékei megőrzését szolgálják azok az országos, valamint kárpát-medencei keretben meghirdetett versenyek és egyéb minősítő fórumok, melyeken a zenekarok, vagy azok prímásai mérhetik össze a tudásukat. 2007 óta a Kecskeméti Népzenei Találkozó eseményei a Hagyományok Háza szakmai felügyelete alatt szerveződnek. Ettől az évtől fogva a fesztivál állandó programja a népzenei játszó prímások versenye, melynek fődíja rendszerint egy egymillió forint értékű meghaladó mesterhegedű. 2009 óta a Balatonfüredi Anna-bál egyik kísérőrendezvénye szintén egy prímásverseny, melynek keretében kétfévente a magyar népzenei játszó prímások versengenek. Egyes határon túli regionális fesztiválok az utóbbi években szintén meghirdetik a saját népzenei prímásversenyeiket. A szakmai minőség biztosítását, illetve a magyar vonószenefolklórjában kialakult értékek megőrzését szolgálja a 2006 óta évente megrendezésre kerülő Erdélyi Tánc- és Népzenei Találkozója, valamint a Hagyományok Háza által 2014-ben elindított, s azóta évente megismétlődő Kárpát-medencei Tánc- és Népzenei Találkozója a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban. A jelenségkör értékeinek megőrzését szolgálja a Magyar Állam is, amikor 1953 óta a Népművészet Mestere, illetve 1973 óta a Népművészet Ifjú mestere címmel a vonós hangszereken népzenei tolmácsoló muzikusokat tünteti ki.

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) Népművészeti Kollégiuma hosszú éveken keresztül anyagi támogatásban is részesítette a magyar népzenei mozgalom előadóit, csoportjait, illetve rendezvényeit, köztük a vonós formációk tevékenységét. Ezt az értékmegőrző folyamatot gyarapították és erősítették 2015-től a Halmos Béla Program, majd 2017-től a Csoóri Sándor Program támogató intézkedései.

2012-ben az MTVA és a Hagyományok Háza közös rendezésében létrejött a közmédia Fölszállott a páva című népművészeti tehetségkutató vetélkedője, mely azóta évről-évre, a

televízió milliós nagyságrendű nézőközönsége irányában terjeszti egyebek mellett a magyar vonós zenefolklór értékeit is.

4.b A megőrzés tervezett lépései

(max. 7000 karakter)

A Hagyományok Háza elkötelezetten folytatja a Kárpát-medencei magyar, illetve a szomszéd etnikumok népzenei hagyományainak, köztük vonós zenefolklórájának gyűjtését, archiválását, publikálását és feldolgozását. A fenti célok sikeres megvalósítása érdekében továbbra is együttműködik olyan állami fenntartású társintézményekkel, mint az MTA BTK Zenetudományi Intézete, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, a Néprajzi Múzeum, valamint olyan civil szervezetekkel és intézményekkel, mint a Táncház Egyesület, vagy a Fonó Budai Zeneház. A Hagyományok Háza a jövőben is tervezi publikálni azokat a módszertani segédanyagokat, amelyek a magyar vonószene folklórájának regionális változatainak átörökítésére irányulnak. Emellett nemcsak folytatja, de bővíti tevékenységét folklórfesztiválok, népzenei táborok, prímásversenyek, konferenciák, mesterkurzusok szervezésében, illetve lebonyolításában. Az intézmény törekszik arra, hogy a vonós zenefolklór népszerűsítésének, archiválásának, publikálásának, valamint átörökítésének Magyarországon jól bevált gyakorlatát bevezesse és meghonosítsa a Hagyományok Háza Határon túli Hálózatán keresztül Kárpátalja (Ukrajna), Erdély (Románia), Vajdaság (Szerbia) és a Felvidék (Szlovákia) területén.

A fent megfogalmazott célok érdekében a szakmai szervezetek és a Kecskemét városa 2018-ban 28. alkalommal rendezte meg a Kecskeméti Népzenei Találkozót. Az évente megrendezett eseményen erdélyi és felvidéki hagyományőrző csoportok, népzenei és néptáncgyűttesek, énekesek lépnek fel. Az esemény keretében 2007-től két évente prímásversenyt is tartanak. A következő, VII. Kecskeméti Prímásverseny 2019-ben lesz.

Balatonfüred Város Önkormányzata és a Hagyományok Háza a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékének szakmai támogatásával 2018-ban már hatodik alkalommal rendezte meg a Balatonfüredi Anna-bált kísérő prímásversenyt a füredi Kisfaludy Galériában.

2006 óta évente rendezik meg Borospatación (Gyimesközéplek, Hargita megye, Románia) az Erdélyi Táncházzenészek Találkozóját. Az Erdélyi Táncházzenészek Egyesületének munkáját az utóbbi években a Hagyományok Háza is aktívan támogatja.

21 éve Csíkszereda (Hargita megye, Románia) ad otthont az Erdélyi Prímások Találkozójának, amelyen a főszervező Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes és a budapesti Zeneakadémia Népzene Tanszéke közösen tart mesterkurzusokat, szakmai előadásokat. A hagyományokhoz híven, 2018-ban is várták népzenei gálaműsorok, táncházak az érdeklődőket, ahol hagyományőrző mesterek, erdélyi táncházzenészek és a Népzene Tanszék hallgatói is felléptek.

Ópusztaszeren 2018-ban ötödik alkalommal találkoztak egymással a Kárpát-medencei táncházzenészek. A találkozó kifejezett célja, hogy a táncházzenészek nagy családja számára lehetőséget biztosítson a kötetlen, baráti együttlétre, az ismerkedésre, a szakmai problémák megvitatására, miközben a nagyközönség is betekintést nyerhetett tevékenységükbe, amely

így részese lehetett a több mint 40 éve működő táncmozgalom zenekarai, hangszeres szólistái, énekesei közreműködésével létrejött egész napos zenés forgatagnak.

2018-ban hatodik alkalommal hirdették meg a Fölszállott a Páva című népzenei és néptánc tehetségkutató versenyt, amelyet az MTVA, Duna Televízió Zrt. és a Hagyományok Háza szakmai partnerei (Martin György Néptáncszövetség, Táncház Egyesület) közösen szerveznek, mentorálnak. A számos területi válogató után, a televízió által élőben sugározott négy elődöntőből minden esetben hat (szólótáncos vagy táncos pár, néptáncsoport, énekes szólista, zenekar) versenyző jut tovább a középöntőbe, végül a döntőbe. A milliós nagyságrendű nézettséget elérő adások a legnagyobb hatással teszik láthatóvá a továbbélő, valamint az újjáélesztett hagyományt, egyszerre használva a színpadot reprezentációs és szórakoztatási funkcióban, miközben a televíziós közvetítés helyi és nemzeti szinten tudatosítja népzenei és néptánc örökségünk fontosságát.

A magyar vonószene hagyományának kutatását, továbbadását illetően abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nem eltűnőben lévő szellemi kincset kell megvédenünk, hanem egy virulens nemzeti örökséget éltethetünk. Az alapfokú művészetoktatási intézményekben a népzene tanítása, a növekvő számú táncházak, népzenei táborok és versenyek, a folyamatos népzenei kurzusok és gyűjtések, a népzenei együttesek virágzása, a modern média felületeinek kihasználása biztos talaját adják a vonószene folklórájában kialakult értékek jövőbeli tovább élésének.

4.c A megőrzést veszélyeztető, akadályozó tényezők, a közösségi védőintézkedések korlátai

(max. 2000 karakter)

Mint minden hagyományelemet, úgy a magyar népi vonószene továbbadását, gyakorlását is veszélyezteti a kulturális és pénzügyi globalizáció velejárójaként fokozódó homogenizálódás, illetve a kulturális diverzitás mindezekkel összefüggő, általános csökkenése. Az örökség-elem megőrzésére és védelmére irányuló erőfeszítésekkel szemben a nemzetközi és hazai mediális térben kínált értékrend-, illetve életvitel-modellek nivelláló hatása érvényesül. A mai magyar anyanyelvűek többsége ennek következtében egyenesen arra törekszik, hogy kultúrája, életvitele, gesztusrendszere semmilyen nemzeti, regionális, vagy közösségi jellegzetességeket ne mutasson. Különösen a bulvármédia állítja be az ilyen magatartást korszerűnek, s a kulturális önazonossághoz, vagy a hagyományhoz való ragaszkodást kiáltja ki idejétműltnak, provinciálisnak. A korábbi identitásrétegek helyett globalizált, fogyasztói márka-identitást kínál.

4.d A jelölő fél, esetenként az érintett önkormányzatok, valamint a közösségek, csoportok és egyének elkötelezettségének mértéke és megnyilvánulási formái

(max. 3500 karakter)

Jelen felterjesztés koordinátora a Hagyományok Háza, ismerve és felmérve a hagyományőrző zenészek és a vonós népzene hagyományát egyénileg, illetve amatőr, vagy hivatásos csoportokban, szervezeten gyakorlók igényeit, elismerve a népzene, közösségteremtő és identitást erősítő erejét, 2017-ben elindította magyar nyelvterületen a néphagyományok regionális, illetve kisközösségi megerősítését. A magyarországi

gyakorlathoz hasonlóan a határon túli magyarlakta területeken kiépített fiókintézményei munkájának keretében is a vonós népzene értékeit terjesztő, visszatanító cézzal tanfolyamokat és képzéseket szervez. A Hagyományok Háza Hálózat (HHH) a korábbi regionális és határon túli aktivitásokat csatornázza be, bővítette ki, és elkötelezett a további bővítés irányában, hogy területileg és az éves periódusban is nagyobb felülete legyen az ez irányú hagyományátadásnak.

A Hagyományok Háza mára a magyar vonós zenefolklór dokumentumait közreadó tevékenység első számú kiadójává vált. A Táncház-Népzene hanglemezsorozat évente megjelenő antológiái a magyar népzenei revival aktuális szakmai keresztmetszetét szolgáltatják a felhasználóknak. Az intézmény munkatársai tudományos igényű publikációkban jelentetik meg a népzene kutató elődök (Jagamas János, Martin György, Lajtha László, Kallós Zoltán) gyűjtéseinek, vagy saját elemző munkáik, illetve kutatói tevékenységük eredményeit (Pávai István, Agócs Gergely, Árendás Péter, Vavrincez András). A vonós népzene módszertani segédanyagainak sorozata, a Hagyományok Háza gondozásában megjelenő Hangszeres Népzenei Füzetek nemzetközi viszonylatban is egyedülálló vállalkozásának újabb és újabb kötetei is jelzik az intézménynek az örökség-elem irányában fennálló elkötelezettségét.

A 2017-ben indult Csoóri Sándor Program a népi kultúra területén, közösségteremtő műfajokban működő – Magyarországon a hazai és nemzetiségi, határainkon túl pedig a magyar néptáncos, népzenei és népdalköri – szervezeteket, közösségeket kívánja támogatni. A 2017-es pályázati kiírásokra a több ezer pályázóból több, mint ezerötyszáz szervezet (intézmény, NGO, egyházi szervezet, önkormányzat) nyert állami támogatást, köztük a vonós zenefolklór értékeinek megőrzésére, terjesztésére irányuló pályázatokat benyújtó ernyőszervezetek, népzenei együttesek is.

(http://www.emet.gov.hu/hirek/csoori_sandor_program_2017).

A Halmos Béla Program pályázatai kiemelt figyelemmel fordulnak a vonós zenefolklór értékeit ápoló tevékenységek felé. A jelentkezők és a pályázatot elnyert csoportok, közösségek nagy száma is jelzi, mekkora súlya, fontossága van magyar nyelvterületen népzenei hagyományunk közösségi ápolásának, illetve átadásának.

Az egyes önkormányzatok elkötelezettségét mutatja, hogy az elmúlt évtizedek során több ízben terjesztettek fel a Népművészet Mestere címre, illetve támogató nyilatkozataikkal segítettek a cím elnyerésében településközösségeikben tevékenykedő, a magyar vonós zenefolklór értékeit őrző személyeket.

A magyar vonós népzene hagyományának fenntartásában az elkötelezettséget önmagában már az is markánsan jelzi, hogy milyen sok nyilatkozat érkezett a Hagyományok Háza, illetve a Magyar Népművészeti Tanács (MANÉTA) felhívására. A mai magyar népzenei mozgalom vonósbandáinak muzikusai, a jelenségkörben számon tartott hangszeres tanárai jelentős részének elkötelezettségét jelzi hivatásuk gyakorlásának magas szakmai színvonala, életvitelszerű, a mindennapjaikat meghatározó jellege, illetve munkájuk hazai és nemzetközi elismertsége.

A jelöléssel kapcsolatos adatok

5. A közösség részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez (lásd N.4-es kritérium)

5.a A közösségek, csoportok, egyének részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez

Fentebb a B. pontban részletezett személyek, illetve a csoportok és közösségek – akár közösségként, akár azok tagjaként, vezetőjeként – nyilatkozataikkal hozzájárultak jelen felterjesztésünkhöz.

5.b Szabad elhatározásból fakadó, előzetes és teljes körű tájékoztatáson alapuló beleegyezés

A 4.a pont harmadik harmadában részletezett, az élő népzenei hagyományunk fennmaradása, átörökítése, nagyközönséggel való megismertetése és a zenélés öröme végett szervezett fórumokon:

- Kecskeméti Népzenei Találkozó
- Balatonfüredi Anna-bált kísérő primásverseny
- Erdélyi Táncházenészek Találkozója
- Kárpát-medencei Táncházenészek Találkozója
- Fölszállott a páva című népművészeti tehetségkutató vetélkedő

a Hagyományok Háza munkatársai nyilvánosan ismertették jelen felterjesztésünk készítésének súlyát és számoltak be az időközbeni fejleményekről. Mindezen felhívások, személyes és média-aktivitás hatására összességében csaknem száz támogató nyilatkozat érkezett be.

5.c Az örökséghez való hozzáférés szabályainak alkalmazásáról szóló nyilatkozat (lásd egyezmény 13/d/ii)

6. Dokumentáció

6.a Csatolandó dokumentumok mennyisége

<i>Fényképek (kötelező)</i>	36 db
<i>Filmek (kötelező)</i>	1 db, 16:59 perc
<i>Hangfelvételek (nem kötelező)</i>	NINCS
<i>Térképek (1 db kötelező)</i>	1 db csatolva
<i>Könyvek (nem kötelező)</i>	NINCS

6.b Szerzői jogokról való lemondás

6.c További források listája

(max. 1 oldal)

- A magyar népi tánczene. Tanulmányok. szerk.: Virágvölgyi Márta – Pávai István.
Budapest, Planétás, 2000.
- A széki hangszeres népzene. Tanulmányok. szerk.: Virágvölgyi Márta – Felföldi László.
Budapest, Planétás, 2000.
- AGÓCS Gergely – GOMBAI Tamás: Kürti bandák. A Vág–Garam köze népzeneje.
Hagyományok Háza – Timp Kiadó 2004.
- KAPOSI Edit: Bodroglók táncai és táncélete 1946 – 1948. Budapest, Planétás, 1999.
- Magyar Népzene fejezet. írta Vargyas Lajos. in: Magyar Néprajz VI. Budapest, Akadémiai,
1990.
- PÁVAI István: Az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéje. Budapest, Planétás. 1993.
- SÁROSI Bálint: A cigányzenekar múltja 1776-1903. Az egykorú sajtó tükrében. Budapest,
Nap Kiadó, 2004.
- SÁROSI Bálint: Cigányzene... Budapest, Gondolat, 1971.
- SÁROSI Bálint: Hangszerek a magyar néphagyományban. Budapest, Planétás, 1998.
- SÁROSI Bálint: Zenei anyanyelvünk. Budapest, Planétás, 2003.
- SIKLÓS László: Táncház. Budapest, Hagyományok Háza – Timp Kiadó, 2006.
- SEBŐ Ferenc: Népzenei olvasókönyv. Budapest, Hagyományok Háza, 2009.
- SEBŐ Ferenc: Lőrincréve muzsikája. Karsai Zsigmond és Székely Zsigmond emlékezetében.
Budapest, Hagyományok Háza, 2012.
- TARI Lujza: Szlovákiai magyar népzene 1983 – 2006. Dunaszerdahely, Csemadok
Művelődési Intézete, 2010.
- TARI Lujza: „Hangszeresek és a paraszti zeneélet a 18. században.” In *Zenetudományi
Dolgozatok*. Budapest, MTA ZTI, 2008. 267-295.
- TARI Lujza: „magyarnóta”: 473-478., „verbunkos”: 793-804.
In *Bloomsbury Encyclopedia of Popular Music of the World. (Volumes VIII–XIV:
Genres) Volume XI. Genres: Europe*. Principal Editors David Horn, Institute of
Popular Music, University of Liverpool, John Shepherd, FRSC, Carleton University,
Ottawa, Founding Editor Paul Oliver, Oxford Brookes University, Oxford.
Bloomsbury Academic. An imprint of Bloomsbury Publishing Inc New York, London,
Oxford, New Delhi, Sydn. 2017.
- TARI Lujza: "Hungary: History, Culture, and Geography of Music" *The SAGE International
Encyclopedia of Music and Culture* Ed. Jane Sturman The University of Arizona USA
SAGE Publishing. 2019. 1096-1101.
- VARGYAS Lajos: A magyarság népzeneje. (2. kiadás) szerk. Paksa Katalin.
Budapest, Planétás, 2002.
- VIKÁR László: Dunán innen, Dunán túl. Gyűjtőnapló 1952. január 17. – 1964. május 1.
Budapest, Hagyományok Háza. 2003.
- VIRÁGVÖLGYI Márta: Ördögösfüzesi népzene. Budapest, Hagyományok Háza. 2007.

FÉNYKÉPEK JEGYZÉKE SORRENDEN

Vonós bandák archív felvételeken				
Sor- rend	CÍM & TARTALOM	KÉSZÍ TÉS IDEJE	FOTÓS	TULAJDONOS
1.	Potta Géza és zenekara (Abaújszina)	2001	Farkas József	Farkas József
2.	Mácsingó Ignác „Náci” zenekara (Magyarpalatka)	2014	Farkas József	Farkas József
3.	KaZo_FoP_03082r-Maneszes Márton és zenekara (Magyarszovát)		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
4.	KaZo_FoP_03079r-Fodor Sámuel „Neti Sanyi” és zenekara (Kisbács)		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
5.	KaZo_FoP_02918r		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
6.	KaZo_FoP_00241r-Antal Ferenc „Árus” és zenekara (Méra)		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
7.	KaZo_FoND_153_FoD_01-Dobos Károly és zenekara (Szék)		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
8.	KaZo_FoND_142_FoN_01_01-02_Mácsingó xxx (Palatka/Báré)		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
9.	KaZo_FoND_082_FoN_01_08-09		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
10.	HaBe_FoNDP_098_FoP_021		Halmos Béla	Hagyományok Háza
11.	HaBe_FoNDP_001_FoP_04_r-Orsós Kis János és zenekara (Bogyiszló)		Halmos Béla	Hagyományok Háza
12.	FO_007097_01-Fodor Sámuel „Neti”, Boros Samu, Berki Ferenc „Árus” és zenekaruk	1984	Sági István	Hagyományok Háza
13.	fo_000401_01-Moldován György „Ilka Gyuri”	1981		Hagyományok Háza
14.	05-FO_002483_01 – Kovács Tivadar és zenekara (Méhkerék) a Bartók Táncegyüttes zenészeivel	1973	Hidas György	Hagyományok Háza

Vonós Öregek/tanítványok				
Sorrend	CÍM & TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	FOTÓS	TULAJDONOS
15.	Oláh Dezső_Gombai Tamás	1995	Dömötör Ede	Dömötör Ede
16.	KaZo_FoP_01892r-Fodor Sámuel „Neti Sanyi” (Kisbács), Ökrös Csaba és Éri Péter		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
17.	KaZo_FoP_02984r-Fodor Sámuel „Neti Sanyi” (Kisbács), Ökrös Csaba és Éri Péter		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
18.	KaZo_FoND_159_FoD_03-04- Fodor Sámuel „Neti Sanyi” (Kisbács), Kelemen László		Kallós Zoltán	Hagyományok Háza
19.	Img_8792- Lakatos Adolf „Edi”-brácsa, Tamás János-prímás, Nagy Zsolt-brácsa, Mohácsy Albert-nagybőgő	2014	Farkas József	Farkas József
20.	Img_8625 – Lakatos Adolf „Edi”-brácsa, Pál István Szalonna	2014	Farkas József	Farkas József
21.	Img_4372-Szászcsávási zenekar a Dűvő zenekarral		Farkas József	Farkas József
22.	Img_4233 Farkas János „Manus”-prímás, Gúta Németh Dénes-prímás	2016	Farkas József	Farkas József
23.	HaBe_FoNDP_098_FoP_125-Oláh Árpád és zenekara- Királyhelmece, Agócs Gergely		Halmos Béla	Hagyományok Háza
24.	ArPe_FoA_02_27-Horváth Elektől (Vajdaszentivány) Árendás Péter gyűjt, tanul	1990/91		Hagyományok Háza
25.	044- Potta Géza és zenekara, Lakatos Róbert	1999	Farkas József	Farkas József

Vonós felterjesztés/fiatalok, tanítványok				
Sorrend	CÍM & TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	FOTÓS	TULAJDONOS
26.	IMG_2705_Parapács_Zenekar a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2012	Farkas József	Farkas József
27.	IMG_8399_Zerkula zenekar a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2012	Farkas József	Farkas József
28.	IMG_2892_Harmadik_Zenekar_(Válaszút)_ a	2012	Farkas József	Farkas József

	Fölszállott a páva c. televíziós műsorban			
29.	IMG_3113_Bara_Zenekar a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2012	Farkas József	Farkas József
30.	IMG_4244_Zerkula Zenekar	2016	Farkas József	Farkas József
31.	IMG_8962_Michal_Noga és zenekara_Kassa, az I: Kárpát-medencei Népzeneészek Találkozásán	2014	Farkas József	Farkas József
32.	Img_9705_Tarsoly Zenekar_a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2012	Farkas József	Farkas József
33.	IMG_5612_Torkos Zenekar, (Beregszász) a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2017	Farkas József	Farkas József
34.	IMG_4283_Ördögös Zenekar (Szamosújvár, Marosvásárhely) a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2017	Farkas József	Farkas József
35.	IMG_1433_Pósfa Zenekar (Gelle-Pósfa) a Fölszállott a páva c. televíziós műsorban	2017	Farkas József	Farkas József
36.	IMG_7499_Erdelyi_Táncszínház Találkozó_Szekelyudvarhely_2018_09_14_16	2018	Farkas József	Farkas József

8. Aláírás a jelölést lebonyolító nevében

Kelemen László főigazgató
Hagyományok Háza
1011 Budapest, Corvin tér 8.

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

(Intézmény, egyesület, társaság stb. neve)
(Címe)

NYILATKOZAT

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően
.....
jelölést nyújt be az UMN B Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben a
.....
című örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z)
nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A
felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok
megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt,

.....
aláírás/pecsét

Melléklet 2.

6.b Fénykép nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott.....(született:.....;
lakcím.....),
a(z) nevében (intézmény,
szervezet esetében) kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére
benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett fényképe(ke)t az
Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon,
teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz
és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten
lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a
felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

File név – Fotót készítő neve – jogtulajdonos (copyright) – kép címe – évszám

Kelt,

.....
aláírás

Melléklet 3.
6.b Film nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott.....(született:.....;
lakcím.....),
a(z) nevében (intézmény,
szervezet esetében) kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére
benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett filmet az Emberi
Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen –
így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításhoz
– felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak
jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a
felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

File név – Filmet készítő neve – jogtulajdonos (copyright) – film címe – évszám

Kelt,

.....
aláírás